

2023

Vejledning om mærkning og registrering i CHR af hjorte og kameler

MINISTERIET FOR FØDEVARER, LANDBRUG OG FISKERI
FØDEVARESTYRELSEN

Vejledning om mærkning og registrering i CHR af hjorte og kameler

Denne vejledning er udarbejdet af Fødevarestyrelsen – Omsætning og Transport af Dyr i maj 2023.

Foto: Colourbox

© Fødevarestyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Stationsparken 31

2600 Glostrup

Tlf.: 72 27 69 00

www.fvst.dk

Indhold

1. Hvad handler denne vejledning om?.....	3
2. Definitioner.....	3
3. Registrering af steder, hvor der holdes hjorte eller kameler	3
4. Identifikation af hjorte og kameler.....	4
4.1 Dyr født i Danmark	4
4.2 Dyr født i udlandet.....	5
4.3 Tab af identifikationsmidler	6
5. Fortegnelser over mærkning og flytninger.....	6
6. Generelt om indberetninger til CHR.....	6
Bilag 1: Oversigt over kontakter og selvbetjeningstjenester	7
Bilag 2: Oversigt over EU-regelgrundlaget for mærkning og registrering af hjorte og kameler	9
Bilag 3: Udvalgte definitioner fra Dyresundhedsloven.....	10

1. Hvad handler denne vejledning om?

Denne vejledning tager udgangspunkt i bekendtgørelse nr. 1159 af 8. august 2022 om registrering i CHR og om identifikation af kvæg, svin, får, geder, heste, hjorte eller kameler. Desuden vil vejledningen beskrive udvalgte dele af Kommissionens forordning 2016/429/EU ('Dyresundhedsloven'), Kommissionens delegerede forordning 2019/2035/EU og Kommissionens gennemførelsesforordning 2021/520/EU, der handler om mærkning og registrering.

Vejledningen her er med til at give dig et samlet overblik over reglerne om mærkning og om registrering i Fødevareministeriets Centrale Husdyrbrugsregister (CHR) for dyrearterne hjorte og kameler. Reglerne for mærkning og registrering af andre dyrearter er beskrevet i særskilte vejledninger.

Sidst i denne vejledning er der en oversigt over kontakter og selvbetjeningstjenester, henvisning til relevant EU lovgivning på området, samt en liste med udvalgte definitioner.

Vejledningen henvender sig til alle, der holder dyrearterne hjorte og kameler, uanset formålet med dyreholdet.

2. Definitioner

Definitionerne følger dem, som fremgår af bekendtgørelse nr. 1159 af 8. august 2022 om registrering i CHR og om identifikation af kvæg, svin, får, geder, heste, hjorte eller kameler, Kommissionens forordning 2016/429/EU ('Dyresundhedsloven') og Kommissionens delegerede forordning 2019/2035/EU.

"Operatøren" er det, der i CHR svarer til ejeren eller brugeren, og *"virksomheden"* er det sted, hvor dyrene befinder sig. Det vil sige, at når der i Dyresundhedsloven står operatøren af en virksomhed med hjorte, så vil det i CHR svare til ejeren eller brugeren af en hjortebesætning. Brugeren er den person eller virksomhed, der tager sig af dyrene i det daglige og vil ofte være den samme som ejeren.

Følgende gør sig gældende for disse dyrearter i denne vejledning:

- Hjorte dækker over hjortedyr tilhørende hovdyrarterne af familien Cervidae, og som er opført i Dyresundhedslovens bilag III. Det vil sige, at bl.a. rådyr, dådyr, kronhjorte, elge og rensdyr er omfattet af denne vejledning.
- Kameler dækker over dyr tilhørende hovdyrarter af familien Camelidae, og som er opført i Dyresundhedslovens bilag III. Det vil sige, at bl.a. lamaer og alpacaer er omfattet af denne vejledning.

I bilag 3 bagerst i vejledningen finder du en oversigt over de definitioner, som er vigtige at kende til, når du læser denne vejledning.

3. Registrering af steder, hvor der holdes hjorte eller kameler

Hvordan opretter du en besætning i CHR

Steder, hvor der holdes hjorte eller kameler, skal registreres i CHR og får tildelt et CHR-nummer. CHR-nummeret er tilknyttet stedet og ikke ejeren af stedet. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvordan du opretter en besætning i CHR.

Når du skal oprette en besætning, skal følgende oplysninger registreres:

- 1) Besætningsejers og besætningsbrugers CVR- eller CPR-nummer.
-

- 2) Besætningsejer og besætningsbrugers telefonnummer.
- 3) Besætningens beliggenhed (adresse).
- 4) Koordinatsæt for den største facilitet (bygning, indhegning m.v.) med dyr på stedet.
- 5) Arten (hjorte eller kameler) der holdes i besætningen.
- 6) Typen af besætning (fx hold af hjorte).
- 7) Antal dyr pr. aldersgruppe under normale driftsforhold.
- 8) Perioden, hvor der holdes dyr i besætningen, hvis disse ikke er der hele året.
- 9) Praksisnummer på dyrlægepraksissen.

Du kan også vælge at indberette en forsendelsesadresse til modtagelse af øremærker.

Du skal være opmærksom på, at hvis du som ejer af en besætning lejer dig ind på en ejendom, så er det stadig dig, der skal være registreret som *besætningsejer* i CHR.

Hvornår skal du ajourføre dine oplysninger, hvis der sker ændringer

Du skal være opmærksom på, at du skal ajourføre følgende oplysninger, senest syv dage efter, der er sket ændringer:

- Besætningsejers eller besætningsbrugers CVR- eller CPR-nummer eller telefonnummer. I tilfælde af ejerskifte påhviler det den nye ejer at indberette de ændrede oplysninger til CHR. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvordan du indberetter oplysningerne i CHR.

Du skal mindst én gang årligt bekræfte eller ajourføre de oplysninger, som er registreret i CHR om din besætning. Du vil modtage besked fra Fødevarestyrelsen herom på enten SMS eller med brev i din digitale postkasse. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvordan du bekræfter eller ajourfører oplysningerne i CHR.

Du kan i øvrigt altid opdatere dine CHR-oplysninger, herunder ophøre din besætning, når den ikke længere er aktiv.

Hvornår skal du ophøre din besætning

Når du ikke længere har dyr i din besætning, skal du huske at ophøre den i CHR, senest ni måneder efter det sidste dyr er fraført besætningen. Hvis du har registreret en besætning i CHR, og der aldrig har været sket en tilførsel af dyr, skal du indberette besætningen som ophørt senest seks måneder efter, den blev oprettet i CHR. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvordan du ophører din besætning i CHR.

4. Identifikation af hjorte og kameler

4.1 Dyr født i Danmark

Hvordan skal du mærke dine hjorte og kameler

Alle hjorte og kameler i Danmark skal identificeres med identifikationsmidler godkendt af Fødevarestyrelsen.

Du skal mærke hvert dyr på én af følgende måder:

1. To øremærker, *eller*
2. Én chip.

Når hjorte og kameler mærkes med godkendte øremærker

Hjorte og kameler skal have to øremærker, et i hvert øre. Øremærkerne skal indeholde en individuel identifikationskode.

Øremærkerne skal være gule. Dog kan den ene del af det ene mærke have en anden farve end gul, rød eller hvid.

Øremærker, der anvendes frivilligt, må ikke være gule, røde eller hvide.

Når hjorte eller kameler mærkes med en godkendt chip

Hjorte og kameler kan i stedet for øremærker mærkes med én chip godkendt af Fødevarestyrelsen. Chippen skal indeholde landekode '208' samt CHR-nummer + løbenummer, eller landekode '208' efterfulgt af en individuel dyrekode.

Hvem er ansvarlig for at mærke

Det er ejeren af en hjorte- eller kamelbesætning, som har ansvaret for, at dyrene bliver korrekt mærkede.

Som ejer af en hjorte- eller kamelbesætning skal du sikre, at identifikationsmidlerne til dyrene kun anvendes til mærkning af hjorte eller kameler på den ejendom, hvortil identifikationsmidlerne er udleveret.

Du må ikke fjerne, ændre eller udskifte identifikationsmidler uden at have fået tilladelse fra Fødevarestyrelsen.

I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvor du kan bestille øremærker og chip samt se et link til en liste over godkendte leverandører. Dette er leverandører, der udbyder identifikationsmidler, som opfylder Fødevarestyrelsens krav for anvendelse i Danmark.

Hvornår skal du mærke

Hjorte og kameler født i Danmark skal mærkes, inden de forlader fødselsbesætningen og under alle omstændigheder senest ni måneder efter fødslen.

Særlige regler for mærkningsfrist for dyrehaver o.l.

Fødevarestyrelsen kan give dispensation for mærkningsfristen for enkelte ejere af hjortebesætninger. Mulighed for dispensation kan gives til steder, som fx dyrehaver, hvis de opfylder nogle helt særlige, EU fastsatte, krav, jf. Kommissionens gennemførelsesforordning 2021/520/EU, artikel 16, stk. 4. Der skal være tale om ekstensivt opdræt uden tæt kontakt til mennesker og en høj grad af isolering af dyrene.

Besætninger, der har fået dispensation efter § 2, jf. bilag 1, i hjortebekendtgørelsen (BEK nr. 1497 af 10. december 2015 om opdræt af hjortedyr), er automatisk fritaget fra kravet om mærkning, så længe dyrene ikke forlader besætningen.

Ansøgning om dispensation fra mærkningsfristen

Du kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvordan der anmodes om dispensation fra mærkningsfristen.

4.2 Dyr født i udlandet

Hvordan skal dyr mærkes, hvis de kommer fra udlandet

Hjorte, der indføres til Danmark fra andre EU-medlemslande, skal mærkes med ét rødt øremærke med dansk identifikationskode. Hjorte, der importeres fra lande uden for EU, skal mærkes med to røde øremærker med dansk identifikationskode. Mærkning af indførte og importerede dyr skal ske senest 20 dage efter flytning til Danmark. Undtaget fra dette er hjorte, der slagtes senest fem dage efter flytning til Danmark eller flyttes direkte til zoologiske haver.

Du skal være opmærksom på, at hjorte, der flyttes til Danmark, skal mærkes i samarbejde med den lokale veterinærenhed. Inden dyrene ankommer, skal du selv bestille de røde øremærker hos SEGES og dernæst kontakte Fødevarestyrelsen og aftale et tidspunkt, sådan at Fødevarestyrelsen kan være til stede, når dyrene skal mærkes.

4.3 Tab af identifikationsmidler

Hvad skal du gøre, hvis et identifikationsmiddel tabes eller ødelægges

Hvis et af dyrets øremærker tabes eller ødelægges, skal du hurtigst muligt, og senest to uger efter tabet eller ødelæggelsen, erstatte det med et nyt øremærke med samme nummer. Hvis dyret befinder sig på udendørs arealer, kan du dog vente i op til tre måneder med at sætte erstatningsmærket i.

Hvis dyret taber eller ødelægger begge øremærker, eller chippen ikke længere kan læses, skal du erstatte dem med nye identifikationsmidler senest syv dage efter tabet eller ødelæggelsen af det sidste identifikationsmiddel.

5. Fortegnelser over mærkning og flytninger

Du skal huske at skrive ned hver gang du mærker et dyr, og når du modtager dyr eller flytter dyr væk fra din besætning.

Hvem skal føre fortegnelser

Som ejer af en besætning har du pligt til at registrere mærkning og flytninger af dyr til og fra din besætning.

Hvornår skal der føres fortegnelser

Optegnelserne skal ajourføres senest syv dage efter mærkning eller flytning af dyr.

Hvordan skal der føres fortegnelser

Der er ikke nogen krav til præcis, hvordan du skal skrive det ned, men oplysningerne skal stå samlet og være let tilgængelige, hvis Fødevarestyrelsen eller Landbrugsstyrelsen kommer på kontrol i din besætning.

Hvad skal fortegnelserne indeholde

Du skal huske at notere følgende oplysninger ned:

- For dyr, der fødes i din besætning: dyrets identifikationsnummer.
- For dyr, der flyttes ind i din besætning: dyrets identifikationsnummer og besætningsnummer for den besætning, som dyret kom fra samt datoen for dyrets ankomst.
- For dyr, der flyttes ud af din besætning: dyrets identifikationsnummer og besætningsnummer for den besætning, som dyret er blevet flyttet til samt datoen for dyrets afgang.

I tilfælde af dyret har to identifikationsnumre i form af både chip og øremærke, skal begge numre noteres i fortegnelserne. Du skal opbevare fortegnelserne i tre år efter den seneste hændelse for det dyr, som hændelsen vedrører.

6. Generelt om indberetninger til CHR

Du skal som hovedregel altid indberette digitalt til CHR. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvilke hjemmesider, programmer eller apps som du kan benytte til de forskellige typer af indberetninger.

Der er kun få muligheder for undtagelse fra reglen om obligatorisk digital indberetning:

- Indberetninger, hvor hjemmesiden, programmet eller appen ikke tillader, at den konkrete indberetning foretages digitalt. Det kan fx være registrering af et slagteri eller andre godkendte virksomheder.
 - Indberetninger fra ejere, der hos deres egen kommune er blevet fritaget fra kravet om digital post.
-

Bilag 1: Oversigt over kontakter og selvbetjeningstjenester

Handling du ønsker at udføre	Hvem kan du kontakte eller hvor kan du gøre det selv
Oprette besætning	Du kan selv foretage oprettelsen på Fødevarestyrelsens app 'CHR' eller på landbrugsindberening.dk. Du kan alternativt, mod betaling, kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15 Mail CHR-Skejby@seges.dk
Årlig ajourføring af besætning	Du kan selv foretage registrering på Fødevarestyrelsens app 'CHR' eller på landbrugsindberetning.dk. Du kan alternativt, mod betaling, kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15 Mail CHR-Skejby@seges.dk
Ophøre besætning	Du kan selv foretage ophør på Fødevarestyrelsens app 'CHR' eller på landbrugsindberetning.dk. Du kan alternativt kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15 Mail CHR-Skejby@seges.dk
Foretage ejerskifte	Du kan selv foretage registrering på Fødevarestyrelsens app 'CHR' eller på landbrugsindberetning.dk. Du kan alternativt, mod betaling, kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15 Mail CHR-Skejby@seges.dk
Anmodning om dispensation fra mærkningsfristen (<i>Gælder kun for hjorte, der holdes ekstensivt uden tæt kontakt til mennesker og en høj grad af isolering</i>)	Du kan anmode om dispensation ved at sende en udfyldt ansøgningsblanket til email@fvst.dk. Du finder ansøgningsblanketten på Fødevarestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk.
Bestilling af identifikationsmidler: Til dyr født i Danmark	Du kan selv foretage bestilling af identifikationsmidler på

Handling du ønsker at udføre	Hvem kan du kontakte eller hvor kan du gøre det selv
Til dyr indført/importeret til Danmark	<p>landmand.dk</p> <p>Du kan alternativt, mod betaling, kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15</p> <p>Bestilling af røde øremærker: Du kan kontakte CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15</p> <p>Aftale besøg fra den lokale veterinærenhed: Du kan kontakte Kunderådgivningen på tlf. 72 27 69 00.</p> <p>Der skal ikke betales for røde øremærker eller besøget fra veterinærenheden ved dyr indført fra andre EU-lande.</p>
Godkendte leverandører af identifikationsmidler	<p>Du finder listen med links til de forskellige leverandører på landbrugsinfo.dk her.</p>

Bilag 2: Oversigt over EU-regelgrundlaget for mærkning og registrering af hjorte og kameler

Forordning	Relevante artikler for mærkning og registrering af hjorte og kameler	Fagligt emne
Europa-Parlamentets og Rådets Forordning 2016/429/EU af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed («dyresundhedsloven»)	Artikel 84	Pligt til at lade sin virksomhed registrere
	Artikel 102	Føring af fortegnelser
	Artikel 117	Identifikation af dyr
	Bilag 3	Arter af hovdyr
Kommissionens delegerede forordning 2019/2035/EU af 28. juni 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår regler for virksomheder, der holder landdyr, og rugerier samt sporbarhed for visse opdrættede landdyr og rugeæg	Artikel 18	Myndighedernes forpligtelse vedr. registre over virksomheder og føring af fortegnelser
	Artikel 22	Forpligtelser vedrørende føring af fortegnelser
	Artikel 73 og bilag 3	Identifikation af dyr
	Artikel 81	Import fra 3. lande
Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/520 af 24. marts 2021 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår sporbarheden af visse opdrættede landdyr	Artikel 16 - 19	Identifikationsmidler

Bilag 3: Udvalgte definitioner fra Dyresundhedsloven

For at lette læsningen af denne CHR vejledning, finder du neden for nogle udvalgte definitioner fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed («dyresundhedsloven»).

[Du kan læse hele forordningen og se alle definitionerne her.](#)

Udvalgte definitioner fra Dyresundhedsloven – nummereringen af definitionerne er bibeholdt fra dyresundhedsloven, så du let kan genfinde dem der:

- 1) »**dyr**«: hvirveldyr og hvirvelløse dyr
 - 2) »**landdyr**«: fugle, landpattedyr, bier og humlebier
 - 5) »**opdrættede dyr**«: dyr, der holdes af mennesker; herunder for akvatiske dyrs vedkommende akvakulturdyr
 - 8) »**vildtlevende dyr**«: dyr, der ikke er opdrættede dyr
 - 11) »**selskabsdyr**«: dyr af de i bilag I opførte arter, som holdes i privat ikkekommercielt øjemed
 - 12) »**person, der holder selskabsdyr**«: fysisk person, der holder selskabsdyr, hvilket kan omfatte en ejer af selskabsdyr
 - 13) »**ejer af selskabsdyr**«: fysisk person, der er angivet som ejer i identifikationsdokumentet, jf. artikel 247, litra c), artikel 248, stk. 2, litra c), artikel 249, stk. 1, litra c), og artikel 250, stk. 2, litra c)
 - 14) »**ikkekommerciel flytning**«: enhver flytning af et selskabsdyr, der ledsager sin ejer, som
 - a) hverken har til formål at sælge eller på anden måde at overdrage ejendomsretten til det pågældende selskabsdyr, og
 - b) indgår i selskabsdyrets ejers flytning
 - I. enten under denne direkte ansvar eller
 - II. under ansvar af en bemyndiget person, hvis selskabsdyret er fysisk adskilt fra sin ejer
 - 24) »**operatør**«: enhver fysisk eller juridisk person, som er ansvarlig for dyr eller produkter, herunder for et begrænset tidsrum, bortset fra personer, der holder selskabsdyr, og dyrlæger
 - 25) »**transportør**«: operatør, der transporterer dyr for egen regning eller for tredjemands regning
 - 27) »**virksomhed**«: lokalitet, struktur eller i tilfælde af frilandsopdræt omgivelser eller sted, hvor der midlertidigt eller permanent holdes dyr eller opbevares avlsmateriale, bortset fra:
 - a) hustande, hvor der holdes selskabsdyr
 - b) dyrlægepraksisser eller -klinikker
 - 28) »**avlsmateriale**«:
 - a) sæd, oocytter og embryoner bestemt til kunstig reproduktion
 - b) rugeæg
 - 45) »**hovdyr**«: dyr, der er opført i bilag III
 - 46) »**avlsmaterialevirksomhed**«:
 - a) i forbindelse med sæd en virksomhed, hvor sæd indsamles, produceres, forarbejdes eller opbevares
-

b) i forbindelse med oocytter og embryoner en gruppe fagpersoner eller en struktur, der er under tilsyn af en teamdyrlæge, som har kompetence til at indsamle, producere, forarbejde og opbevare oocytter og embryoner

c) i forbindelse med rugeæg et rugeri

48) »**afgrænset virksomhed**«: en permanent geografisk afgrænset virksomhed, der er oprettet på frivillig basis og godkendt med hensyn til flytninger, hvor dyrene:

a) opdrættes eller avles med henblik på udstillinger, uddannelse, bevaring af arter eller forskning

b) holdes afgrænset og adskilt fra de omkringliggende omgivelser og

c) er omfattet af dyresundhedsovervågning og biosikringsforanstaltninger

49) »**sammenbringning**«: sammenbringning af opdrættede landdyr fra mere end én virksomhed i en kortere periode end den krævede opholdsperiode for den pågældende dyreart
